

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Gîrleanu)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (V. Cotorobai , M. Anton, A. Panov)

Î N C H E I E R E

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei împotriva Companiei Internaționale de Asigurări “Asito” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere, compensației și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei, s-a menținut hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2016, Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA “Asito” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere, compensației și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanții au indicat că, la data de 16 mai 2016, pârâta CIA ”Asito” SA a perfectat și eliberat contractul și polița de asigurare seria PM, nr. 017984, prin care a fost efectuată asigurarea de răspundere mixtă a construcției amplasată pe adresa: mun. Chișinău, str. Sfînta Vineri, nr. 70, lit. „B” și de accidente a membrilor familiei lor. Prin urmare, limita răspunderii materiale a pârâtei în cazul apariției riscului asigurat a fost stabilită de către părțile contractante în sumă totală de 650000 de lei.

Reclamanții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au invocat că în cazul lor, la încheierea contractului de asigurare, ambele părți contractante, în afară de drepturi, și-au asumat și unele obligații și, anume, ei și-au asumat obligația de-achita prima de asigurare în sumă necesară, iar pârâta s-a obligat în cazul apariției

riscului asigurat să efectueze plata unei sume (despăgubiri) de asigurare în limita răspunderi materiale în sumă totală de 650000 de lei.

Reclamanții au menționat că prima de asigurare necesară în sumă de 800 de lei a fost achitată conform bonului fiscal din 16 mai 2016, fapt care atestă executarea integrală a obligației contractuale.

Reclamanții au declarat că în vara anului 2016, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv și în mun. Chișinău, au avut loc furtuni puternice, însoțite de ploi abundente, care în unele zile au depășit de zeci de ori, iar în alte zile chiar și sute de ori norma precipitațiilor atmosferice de ploaie pentru un metru pătrat. În rezultatul acestor multiple precipitații care au avut loc în această perioadă de timp, în urma inundațiilor produse și la obiectul asigurat, i-au fost aduse prejudicii materiale considerabile. Astfel, în legătură cu acest fapt, s-au adresat către CIA "Asito" SA de câteva ori cu somații în vederea aprecierii prejudiciului cauzat și efectuării plăților convenite pentru acest caz de asigurare, însă, reclamațiile au fost lăsate fără răspuns și satisfacție, prin urmare, în mod tacit, pârâta a refuzat achitarea datoriei acumulate, respectiv, refuzând și rezolvarea litigiului în cauză pe cale amiabilă.

Reclamanții au invocat că în rezultatul examinărilor efectuate la bunul imobil asigurat, prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 267 din 01 septembrie 2016, s-a stabilit că defectele depistate în interiorul bunului imobil menționat au parvenit în urma scurgerilor de ape abundente, torențiale, iar mărimea prejudiciului material cauzat acestui bun imobil în rezultatul inundării în urma ploilor abundente este de 173341,08 de lei.

Reclamanții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au solicitat admiterea acțiunii, încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, penalității în mărime de 2998440 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 18716 de lei, compensației în mărime de 82457 de lei și cheltuielilor de judecată.

La 22 mai 2017 Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care au solicitat încasarea de la CIA "Asito" SA în beneficiul lor a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, a penalității prevăzute de Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, în mărime de 2998440 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 18716 de lei, a compensației prevăzută de contract în sumă de 82457 de lei, a taxei de stat achitate pentru efectuarea raportului de expertiză în sumă de 2400 de lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei împotriva CIA "Asito" SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, penalității în mărime de 2998440 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 18716 de lei, compensației în mărime de 82457 de lei și cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei și s-a menținut hotărârea din 04 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei împotriva CIA "Asito" SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, penalității în mărime de 2998440 de lei, dobânzii de

întârziere în mărime de 18716 de lei, compensației în mărime de 82457 de lei și cheltuielilor de judecată.

În consolidarea soluției, instanța de apel a indicat că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, apelanta Ala Babei, în anul 2008, a procurat terenul nr. cadastral 0100218.563, situat în mun. Chișinău, str. Sfânta Vinere, nr. 70. Conform procesului verbal de recepție din 27 octombrie 2010, pe terenul dat a fost edificată o construcție comercială cu nr. cadastral 0100218.563.01, modul de folosință fiind: construcție comercială, prestarea serviciilor.

Instanța de apel a reținut că la 16 mai 2016, între CIA "Asito" SA și Ala Babei a fost încheiat contractul (polița) mixtă de asigurare a casei și de accidente nr. 017984, pentru perioada asigurare 18 mai 2016 – 17 mai 2017. La aceeași dată a fost achitată și prima de asigurare în mărime de 800 lei. Conform somației din 27 iunie 2016, Ala Babei și Ion Babei au informat CIA "Asito" SA că în urma furtunilor și ploilor, care au avut loc în mun. Chișinău în ultima perioadă de timp, le-au fost aduse prejudicii materiale considerabile la casa care a fost asigurată. Totodată, au solicitat întreprinderea măsurilor necesare pentru aprecierea mărimii prejudiciilor cauzate în urma furtunilor și ploilor abundente care au avut loc și să efectueze plățile cuvenite pentru acest caz asigurat. La 05 iulie 2016, Ion Babei s-a adresat cu o reclamație către CIA "Asito" SA, solicitând întreprinderea măsurilor în vederea aprecierii mărimii prejudiciului cauzat în urma ploilor și furtunilor și să fie achitate plățile cuvenite.

Totodată, instanța de apel a constatat că la data de 12 iulie 2016, de către CIA "Asito" SA, în prezenta asiguratului Ion Babei, a fost întocmit proces-verbal de constatare și evaluare a daunelor cauzate construcțiilor deteriorate. În procesul-verbal în cauză, au fost descrise lucrările de reparație a construcțiilor și metrajul corespunzător. La fel, în procesul-verbal este menționată că "Cu rezultatul constatării pagubelor construcțiilor deteriorate din procesul-verbal a luat cunoștință și le-a acceptat", fiind semnat de reprezentantul CIA "Asito" SA și asiguratul Ion Babei.

În circumstanțele descrise, instanța de apel a conchis asupra necesității respingerii argumentul apelanților invocat în cererea de apel, precum că instanța de fond incorect a concluzionat, că Ion Babei ar avea calitatea de asigurat, iar în realitate, calitatea de asigurat îi revine proprietarului imobilului Ala Babei. Astfel, nefiind proprietarul imobilului asigurat, Ion Babei conform Legii cu privire a asigurării are calitatea de contractant. Or, în acest proces-verbal din 12 iulie 2016 cu care a luat cunoștință, este semnătura lui Ion Babei în numele Alei Babei.

Instanța de apel a constatat că în procesul verbal din 12 iulie 2018 lipsește mențiunea "dezacord cu deteriorările" astfel în baza acestui proces-verbal a și fost achitat prejudiciul conform devizului local de resurse din 29 iulie 2016, total suma prejudiciului constituind suma de 6753, 30 lei. La data de 09 august 2016, Ion Babei s-a adresat în scris către CIA "Asito" SA și a solicitat informarea sa despre rezultatele examinării reclamațiilor sale cu privire la faptul că în urma ploilor însoțite de furtuni și precipitațiilor mari, le-au fost aduse prejudicii materiale considerabile. Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 267 din 01 septembrie 2016 efectuat la solicitarea Alei Babei, de către Anatol Achimov expert judiciar în construcții nr. 33, costul lucrărilor de reparație ce necesită a fi efectuate la bunul imobil cu numărul cadastral 0100218.563.01, în rezultatul inundărilor produse în

urma ploilor abundente, constituie suma de 173 341,08 lei.

Instanța de apel a menționat că întocmirea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 267 din 01 septembrie 2016, vine în dezacord cu procesul verbal, deoarece sunt stabilite deteriorări în alt volum, iar la examinarea lor nu a participat reprezentantul CIA "Asito" SA. În mod distinct instanța de apel pune în evidență faptul că, conform ordinului de plată din 12 septembrie 2016, CIA "Asito" SA a transferat Alei Babei, conform datelor prezentate pentru transfer, suma de 6753,54 lei cu titlu de plată pentru despăgubire conform ordonanței de plată din 04 august 2016.

Instanța de apel a indicat că apenații Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei fiind legal citați în ședința instanței de apel nu s-au prezentat. Instanța de apel consideră citarea legală a Alei Babei, pe motiv că, ședința de judecată din data de 20 septembrie 2018 s-a amânat pentru a fi citată Ala Babei. Necătând la faptul că Ion Babei nu a prezentat citația Alei Babei, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa apelantei Alei Babei, deoarece suplimentul a fost semnat în perioada 20 septembrie 2018-04 octombrie 2018, cu atât mai mult că la data de 20 septembrie 2018 a mai fost depus un supliment cu semnătura Alei Babei, ceea ce rezultă că apelanta Ala Babei este informată despre examinarea cererii de apel.

Instanța de apel consideră necesar de a respinge pretențiile înaintate de apelanți deoarece în cadrul ședinței în instanța de apel nu au fost aduse careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei, instanța de apel reiterând că concluziile primei instanțe sunt întemeiate și legale, în concordanță cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea instanței de fond urmând a fi menținută cu respingerea cererii de apel depusă de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei, ca fiind neîntemeiată.

La 25 ianuarie 2019 Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, încasarea de la pârâta CIA "Asito" SA în beneficiul lor a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, a penalității prevăzute de Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, în mărime de 2998440 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 18716 de lei, a compensației prevăzută de contract în sumă de 82457 de lei, a taxei de stat achitate pentru efectuarea raportului de expertiză în mărime de 2400 de lei, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs, recurenții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au indicat că instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și anume instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea. De altfel, instanța de apel a judecat în mod superficial cauza.

Recurenții au menționat că la 16 mai 2016, CIA „Asito” SA a perfectat și eliberat contractul (polița) de asigurare seria PM, nr. 017984, prin care a fost efectuată asigurarea de răspundere mixtă a construcției amplasată pe adresa: mun. Chișinău, str. Sfânta Vinere, nr. 70 și de accidente a membrilor familiei lor. Astfel, reieșind din conținutul poliței de asigurare, limita răspunderii materiale a CIA

„Asito” SA în cazul apariției riscului asigurat a fost stabilită de către părțile contractante în sumă totală de 650000 de lei.

Mai mult, recurenții au invocat că, deși intimata era obligată în modul stabilit de lege să le aducă la cunoștință condițiile speciale de asigurare nr. 89, a refuzat sub diferite pretexte să îi familiarizeze pe recurenți cu aceste condiții speciale de asigurare nr. 89, și să le elibereze copiile acestora. Prin urmare, au apelat la Comisia Națională a Pieții Financiare cu solicitarea de a elibera copiile condițiilor de asigurare nr. 89, iar prin scrisoarea CNPF nr.04-554 din 01 martie 2017 au fost remise copiile condițiilor speciale de asigurare nr. 89.

Recurenții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au precizat că intimata a ignorat actele sale normative și art. 1315 Cod civil, și nu le-a adus la cunoștință asiguraților condițiile speciale de asigurare nr. 89, fapt care confirmă neîndeplinirea întocmai a obligațiilor asumate în raport cu prevederile legii și contractul încheiat între părți.

Recurenții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au specificat că conform procesului verbal de recepție din 27 octombrie 2010, care nu a fost cercetat și vizualizat la ședințele de judecată, pe terenul dat a fost edificată o construcție comercială cu numărul cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx. La 12 iulie 2016, de către CIA ”Asito” SA, în prezența asiguratului Ion Babei, a fost întocmit proces-verbal de constatare și evaluare a daunelor cauzate. În acest proces-verbal este mențiunea: „Cu rezultatul constatării pagubelor construcțiilor deteriorate din procesul-verbal s-a luat cunoștință și au fost acceptate”, fiind semnat de reprezentantul CIA ”Asito” SA și asiguratul Ion Babei”. Prin urmare, instanța incorect a concluzionat, că Ion Babei ar avea calitatea de asigurat, în realitate, calitatea de asigurat îi revine proprietarului imobilului, adică Alei Babei. Deci, conform Legii nr. 407 cu privire la asigurări, Ion Babei are calitatea de contractant, deoarece nu este proprietarul bunului imobil asigurat.

Recurenții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au menționat că devizul local de resurse din 29 iulie 2017, la care instanța face trimitere, a fost întocmit fără participarea asiguratului, în contradicție cu prevederile pct. 10.1. din Condițiile speciale de asigurare nr. 89, unde este expres stipulat că la producerea cazului asigurat asiguratorul întocmește un act de constatare a mărimii pagubei, cu participarea asiguratului. De asemenea, și acest deviz nu a fost prezentat în original, iar copia nefiind autenticată în modul stabilit.

Recurenții au mai specificat că conform pct. 9.1.1. din capitolul IX al Condițiilor speciale de asigurare nr.89 din 30 octombrie 2006, asiguratul este obligat să respecte cerințele Condițiilor de asigurare și contractului de asigurare. Nu s-a ținut cont și de prevederile art.13, alin. (5) din Legea RM nr. 407 cu privire la asigurare, unde expres este indicat că condițiile de asigurare ale asiguratorului sunt obligatorii pentru asigurat dacă contractul prevede expres aplicarea lor și dacă ele sânt expuse în textul contractului sau pe verso, ori fac parte integrantă a contractului sub formă de anexă. În cazul în care condițiile de asigurare se prezintă în anexe la contractul de asigurare, faptul înmânării anexelor de către asigurator asiguratului se notifică în textul contractului.

Recurenții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au indicat că instanța de apel a menționat că extrasului din Registrul bunurilor imobile, atestă că recurenta

Ala Babei, a procurat terenul cu nr. cadastral xxxxxxxx, în anul 2008, iar procesul verbal de recepție din 27 octombrie 2010, confirmă că pe acest teren a fost edificată o construcție comercială. Însă, această concluzie nu se confirmă prin careva documente credibile, deoarece s-a făcut referire la extrasul din Registrul bunurilor imobile, fără a se preciza de la care dată, lună, anul, numărul acestuia etc. În astfel de împrejurări este necesar de menționat, că procesul verbal de recepție din 27 octombrie 2010 la care instanța face trimitere, nu a fost cercetat și vizualizat la ședințele de judecată.

Recurenții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei au precizat că proprietara imobilului asigurat nu a luat cunoștință și nici nu acceptă rezultatul constatării pagubelor pricinuite, deoarece nu a participat la examinarea și constatarea deteriorărilor, iar semnătura aplicată nu-i aparține ei, dar la o altă persoană. Totodată, a menționat că este imposibil de apreciat cu certitudine când anume a fost întocmit acest proces-verbal, în perioada anului 2013 sau 2016, cu atât mai mult că este corectat fără a fi respectată legislația în vigoare. Instanța de judecată nu putea considera dovedit, un fapt adevărat numai printr-un înscris, care este imposibil de apreciat cu certitudine.

Totodată, recurenții au indicat că pct. 10.1 din capitolul X a Condițiilor de asigurare nr. 89 prevede că la producerea cazului asigurat asiguratorul întocmește un act de constatare a mărimii pagubei, cu participarea asiguratului, sau împreună cu membrul major al familiei care conlocuiește cu el sau cu reprezentantul legitim, împuternicit special pentru aceasta. De asemenea, conform pct. 10.2. din Condițiile de asigurare nr. 89 calculul sumei despăgubirii de asigurare este efectuat de asigurator în baza datelor actului de constatare a pagubei și a documentelor, prezentate de Asigurat și nicidecum în baza „procesului verbal”, care a fost alcătuit absolut incorect, cu încălcări grave a cerințelor în vigoare.

La 21 februarie 2019 Ala Babei a depus recurs suplimentar împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii, încasarea de la pârâta CIA ”Asito” SA în beneficiul său a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, a penalității prevăzute de Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, în mărime de 2998440 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 18716 de lei, a compensației prevăzute de contract în sumă de 82457 de lei, a taxei de stat achitată pentru efectuarea raportului de expertiză în sumă de 2400 de lei, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată, inclusiv și a taxei de stat în mărime de 2000 de lei.

În motivarea cererii de recurs suplimentar recurenta a invocat că instanța de apel la examinarea pricinii nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat eronat normele de drept material și procedural. Totodată, a apreciat arbitrat probele anexate la materialele cauzei, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Recurenta Ala Babei a indicat că la încheierea contractului de asigurare seria PM nr.017984 din 16 mai 2016, nu a fost familiarizată cu condițiile de asigurare a bunurilor cetățenilor, aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 89 din 30 iunie 2006, în care este determinat modul de încheiere și executare a contractelor de asigurare facultativă a bunurilor cetățenilor.

Recurenta Ala Babei a invocat prevederile art. 1315 Cod civil în care este stipulat că asiguratorul este obligat să aducă la cunoștință asiguratului într-o formă adecvată condițiile asigurării. De asemenea, recurenta a specificat că în conformitate cu pct.2 din „Regulamentul privind cerințele față de conținutul Condițiilor de asigurare pentru clasele de asigurare benevolă, aprobat prin Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare a RM(în continuare-CNPF) nr.55/6 din 08 noiembrie 2007, pentru a practica asigurări benevole, asiguratorul este obligat să elaboreze și să pună la dispoziția potențialilor asigurați propriile condiții de asigurare, cu respectarea prevederilor legale referitoare la contractul de asigurare și propriile clauze de asigurare, care pot modifica condițiile de asigurare, în funcție de opțiunea proprie sau de cea a asiguratului.

Recurenta Ala Babei a menționat că conform prevederilor contractului de asigurare seria PM nr. 017984 din 16 mai 2016, urmau să fie informați cu condițiile de asigurare a bunurilor cetățenilor, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de Administrație nr.89 din 30 iunie 2006, în care este determinat modul de încheiere și executare a contractelor de asigurare facultativă a bunurilor cetățenilor, faptul dat nu a fost îndeplinit de Compania de Asigurări “Asito” SA.

Recurenta Ala Babei a invocat prevederile art. 16 al Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, în care este stipulat că consumatorul la încheierea contractelor are dreptul de a lua liber decizii la achiziționarea produsului, serviciului, fără a i se impune în contracte clauze abuzive sau care pot favoriza folosirea unor practici comerciale incorecte de natură a influența obținerea acestuia, de a beneficia de o redactare clară și precisă a clauzelor contractuale, inclusiv a celor privind caracteristicile principale și condițiile de garanție, indicarea exactă a prețului sau tarifului, precum și stabilirea cu exactitate a condițiilor de credit și a dobânzilor, de a lua cunoștință, în prealabil, de textul contractului pe care intenționează să îl încheie, de a fi exonerat de plata pentru produsele, serviciile care nu au fost solicitate, de a fi despăgubit pentru daunele cauzate de produsele, serviciile care nu corespund cerințelor prescrise sau declarate ori clauzelor contractuale.

Recurenta Ala Babei a mai invocat prevederile art. 13 alin. (5) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 în care este indicat că condițiile de asigurare ale asiguratorului sînt obligatorii pentru asigurat doar în cazul, dacă contractul prevede expres aplicarea lor și dacă ele sînt expuse în textul contractului sau pe verso ori fac parte integrantă a contractului sub formă de anexă. În cazul în care condițiile de asigurare se prezintă în anexe la contractul de asigurare, faptul înmînării anexelor de către asigurator asiguratului se notifică în textul contractului.

La 27 martie 2019 Ala Babei și Ion Babei a depus recurs suplimentar împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărîri de admitere acțiunii, încasarea de la pârâta CIA ”Asito” SA în beneficiul său a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, a penalității prevăzute de Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, în mărime de 2998440 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 18716 de lei, a compensației prevăzută de contract în sumă de 82457 de lei, a taxei de stat achitată pentru efectuarea raportului de expertiză în sumă 2400 de lei, precum

și a tuturor cheltuielilor de judecată, inclusiv și a taxei de stat în sumă de 3500 de lei.

În motivarea cererii de recurs suplimentar recurenții Ala Babei și Ion Babei au invocat că instanța de apel la examinarea pricinii nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurenții Ala Babei și Ion Babei au indicat că la producerea cazului asigurat, asigurătorul întocmește un act de constatare a mărimii pagubei, cu participarea asiguratului, sau împreună cu membrul major al familiei care locuiește cu el sau cu reprezentatul legitim împuternicit special pentru aceasta. La caz, contractantul Ion Babei nu poate fi recunoscut ca asigurat sau ca membru familiei asiguratei Alei Babei, deoarece soții Babei au divorțat din anul 2006 și Ion Babei nu a fost împuternicit prin procură să participe în calitate de reprezentant legitim al asiguratei Alei Babei la întocmirea procesului verbal de constatare a mărimii pagubei.

Recurenții Ala Babei și Ion Babei au menționat că CIA "Asito" SA a încălcat atât prevederile Codului civil, cât și prevederile contractului de asigurare, care nicidecum nu poate fi ignorat, dat fiind faptul că forța acestuia este de necontestat în virtutea principiului potrivit căruia contractul constituie „legea părților”. Totodată, pornind de la faptul, că absolut neîntemeiat li s-a refuzat în plata sumei (despăgubirii) asigurate, flagrant încălcându-li-se drepturile lor legale, au menționat că consideră că sunt în drept de a cere încasarea forțată a sumei asigurate cu repararea tuturor prejudiciilor cauzate.

Recurenții Ala Babei și Ion Babei consideră că concluzia instanței de apel expusă în pct. 27 din decizie, precum că Ion Babei a semnat din numele Alei Babei contractul de asigurare a bunului imobil, este eronată. De fapt, este o presupunere a instanței de apel lipsită de suport probatoriu, or în cadrul ședinței de judecată de nici un participant la proces nu a fost confirmată.

La 07 mai 2019 Ala Babei și Ion Babei a depus recurs suplimentar împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere acțiunii, încasarea de la pârâta CIA "Asito" SA în beneficiul său a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 166580 de lei, a penalității prevăzute de Legea privind protecția consumatorului nr. 105 din 13 martie 2003, în mărime de 2998440 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 18716 de lei, a compensației prevăzută de contract în sumă de 82457 de lei, a taxei de stat achitate pentru efectuarea raportului de expertiză în sumă de 2400 de lei, a taxei de stat achitată la depunerea cererii de recurs, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs suplimentar recurenții Ala Babei și Ion Babei au invocat că instanța de apel la examinarea pricinii nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural cauza a fost examinată în absența unui participant la proces.

Recurenții Ala Babei și Ion Babei au indicat că instanța de apel a examinat cauza în absența unui participant la proces căuia nu i-a fost comunicat locul data și ora ședinței de judecată, recurenta Ala Babei nefiind legal citată despre examinarea cauzei în instanța de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, la 06 noiembrie 2018, conform informației nr. 11139 anexate la materialele cauzei (f.d. 229 vol. II), însă date despre recepționarea acestora de către recurenții Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei la materialele cauzei lipsesc.

Totodată, instanța de recurs relevă că decizia recurată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 06 noiembrie 2018.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursurile au fost declarate de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei la 25 ianuarie 2019, 21 februarie 2019, 27 martie 2019, 07 mai 2019 cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La data de 09 aprilie 2019, în adresa intimă CIA „Asito” SA a fost expediată copia recursului declarat de către Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei, însă CIA „Asito” SA nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul declarat de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererile de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei, se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursurile declarate de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei nu rezultă că, instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul

declarat de către Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Ala Babei, Ion Babei și Elizaveta Babei împotriva Companiei Internaționale de Asigurări “Asito” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere, compensației și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan